

A. Kostková: Československá cesta ke komunistickému převratu

A. Kostková byla členkou semináře pro přípravu závěrečných studentských prací. Nicméně konzultace a práce na tématu byly zahájena relativně pozdě, a to zejména s ohledem na volbu rozsáhlého a komplikovaného tématu a nejistotu v jeho upřesnění a pojetí, kterou se nepodařilo odstranit ani v pokročilejších fázích práce.

Koncepční rozložení práce obecně odpovídá jejímu původnímu zadání, nedošlo však k upřesnění a prohloubení zpracování jednotlivých vývojových fází, důležitých pro daný záměr zhodnocení příčin silného postavení komunistické strany v době Třetí republiky s ohledem na její vazby na Sovětský svaz. Po mém soudu autorka dostatečně neodhadla své časové možnosti a náročnost tématu a dokončení prací příliš uspěchala, což vedlo k některých obsahovým i formálním nedostatkům.

Kostková dobře vnímá spletnost historického děje, ale ne tak dobře a úspěšně odlišuje aspekty bezprostředně související se základní sledovanou linií tématu. Nechává se proto ve svém výkladu rozptylovat a odvádět k méně podstatným aspektům, které následně nevyužívá, anebo k těm, které sice určovaly další vývoj vztahů mezi Československem a SSSR, ale v jiné konstelaci než vyžadovalo zadání. Tak by se dalo předpokládat, že vzhledem k základnímu úkolu bude otázka podpisu československo-sovětské smlouvy z roku 1943 uvozena působením a pozicí východního politického exilu čs. komunistů. Autorka ale volí jiný přístup, a to přes diplomatické komplikace londýnského exilu a výklad jeho strategie, který by v podrobnějším rozboru jistě našel své místo, ale vzhledem k přehledovosti a obecnosti výkladu ji vlastně odvede od podstaty a samotnou charakteristiku východního exilu následně víceméně supluje postava Z. Fierlingra. Po linii oficiální politické a hospodářské diplomacie se výklad ubírá i dále a žádoucí pozornosti se čs. komunistům dostává až ve fázi pokročilých událostí 3. republiky. Rozpracování klíčových otázek postavení komunistické strany v ČSR v souvislosti s jejími vazbami na Sovětský svaz zůstalo v práci nedostatečně zohledněné.

Přehledové pasáže jsou zpracovány dobře, obsažně fázování výkladu přizpůsobené chronologické následnosti působí kompaktně, přesto je strukturace textu spíše schematická a formální. Analytický přístup prozatím chybí.

Z formálního hlediska bych vytknul najmě nedostatečné zpracování Úvodu, což se týká zejména chybějících a požadovaných (i na semináři) pasáží věnovaných předpokládané metodě, koncepci, popisu zdrojů atd.

Práci v předložené podobě nelze po mém soudu prozatím doporučit k obhajobě. Navrhuji proto její dopracování a opětovné zadání k posouzení.

V Hýskově 15. května 2023

Posudek zpracoval

Prof. Mgr. Vratislav Doubek, Dr.